

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	CREDINȚĂ ÎN IISUS HRIȘTOS. LITERATURA ASCETICĂ						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. lect. univ. dr. Gabriel-Viorel Gârdan, ggardan@yahoo.com						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Adrian Podaru, apodaru2000@yahoo.com						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	ES	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					19
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					1
3.7 Total ore studiu individual	72				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Introducere în studiul literaturii patristice • Literatura Patristică în epoca Bisericii Primare • Biserica în epoca primară • Istoria Bisericii în epoca sinoadelor ecumenice • Literatura patristică în secolele IV-V
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Informații fundamentale despre istoria Bisericii în primul mileniu creștin. • Cunoașterea și capacitatea de aplicare a principiilor de lectură și interpretare a unui text patristic.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Prezența minim 80%, cu materialele didactice specifice indicate de profesor. • Prezența obligatorie la testul din timpul semestrului. • Telefoanele mobile se țin închise pe toată durata cursului și a examenului.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Pentru predarea cu întârziere a portofoliului de seminar, acesta va fi depunctat cu 0.5 pct./zi de întârziere. • Plagierea lucrării de seminar atrage după sine respingerea lucrării și nepromovarea colocviului.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea situării în timp și spațiu a autorilor literaturii ascetice. • Să cunoască viața, operele cele mai importante și contribuția teologică specifică fiecărui autor. • Să dezvolte deprinderea folosirii lexicului patristic. • Să demonstreze capacitatea de a integra în discursul propriu cunoștințele dobândite. • Să dezvolte deprinderi de lectură și de interpretare a textului patristic. • Să demonstreze competențe reale de actualizare a mesajului patristic în vederea transmiterii lui în mediile contemporane.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare. • Să asume comportamental principalele elemente duhovnicești și pedagogice din scrierile patristice. • Să demonstreze capacitatea de conexare a afirmațiilor de teologie patristică pentru realizarea dialogului interreligios.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să introducă studentul în sfera cunoașterii operelor ascetice și a contribuției doctrinare a fiecărui autor din această categorie.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să familiarizeze studentul cu textul patristic și cu normele elementare de lectură și interpretare a lui. • Să însușească noțiunile teologice fundamentale ce se regăsesc în scrierile patristice. • Să înțeleagă contextul elaborării acestor scrieri. • Să conștientizeze consecințele ecleziologice și doctrinare ale operelor Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericești și a actualității lor pentru viața și misiunea Bisericii în lumea

	<p>contemporană.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să dezvolte capacități de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Literatura ascetică: genul literar, caracteristici, autori, teme majore	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Antonie cel Mare</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Macarie Egipteanul</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Evagrie Ponticul</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Paladiu. Marcu Ascetul</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Diadoh al Foticeii</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Ioan Casian</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Isaac Sirul</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Dionisie Preudo Areopagitul</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Maxim Mărturisitorul</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Ioan Scăraru</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Ioan Damaschin</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Simeon Noul Teolog</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Grigore Palama</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere

Bibliografie

I. Bibliografia obligatorie:

- Pr. prof. dr. Ioan G. Coman, *Patrologie*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (EIBMBOR), București, 1956; Sfânta Mănăstire Derwent, 1999
- Idem, *Patrologie*, vol. I, II, III, EIBMBOR, București, 1984, 1985, 1988
- Prof. dr. Stylianos Papadopoulos, *Patrologie*, vol. I, II/1, II/2 traducere de lect. dr. Adrian Marinescu, Editura Bizantină, București, 2006, 2009, 2012
- Arhid. prof. dr. Constantin Voicu, *Patrologie*, vol. 1-3, Editura Basilica, București, 2009-2010
- Remus Rus, *Dicționar enciclopedic de literatură creștină din primul mileniu*, Editura Lidia, București, 2003
- Claudio Moreschini, Enrico Norelli, *Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine*, vol. I, II/1, II/2, Editura Polirom, Iași, 2001, 2004, 2004
- George Florovsky, *Sensul ascezei creștine. Curs de patrologie*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2009

- *Filocalia*, vol. 1-12, diferite ediții
- Paladie, *Istoria lausiacă, scurte biografii de pustnici*, traducere, introducere și note de pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, EIBMBOR, București, 1993

II. Bibliografie opțională:

- Sf. Atanasie cel Mare, *Scrieri*, partea a II-a, traducere, introducere și note de Pr. prof. Dumitru Stăniloae, PSB vol. 16, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București, 1988
- Sf. Macarie Egipteanul, *Scrieri*, PSB vol. 34, EIMBOR, București, 1992
- Sf. Ioan Casian, *Scrieri alese*, PSB vol. 57, EIMBOR, București, 1990
- Sabino Chiala, *Isaac Sirul, asceză singuratică și milă fără de sfârșit*, Deisis, Sibiu, 2012
- Isaac Sirul, *Cuvinte către singuratici*, partea a II-a, Deisis, Sibiu, 2007
- Isaac Sirul, *Cuvinte către singuratici*, partea a III-a, Deisis, Sibiu, 2007
- Dionisie Areopagitul, *Opere complete*, Paideia, București, 1996
- Andrew Louth, *Ioan Damaschinul, tradiție și originalitate în teologia bizantină*, Deisis, Sibiu, 2010
- Sf. Simeon Noul Teolog, *Scrieri*, vol. I-IV, Deisis, Sibiu, 1998, 1999, 2001, 2006
- *Viața și nevoia celui întru sfinți părintelui nostru Grigorie Palama*, Editura Cartea Ortodoxă & Egumenița, f.a.
- Dumitru Stăniloae, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Editura Scripta, 1993
- Grigorie Palama, *Scrieri*, vol. I-II, Deisis, Sibiu, 2009, 2005
- Irene Hausherr, *Plânsul și străpungerea inimii la Părinții răsăriteni*, Deisis, Sibiu, 2009
- Gabriel Bunge, *Akedia*, Deisis, Sibiu, 1999
- Gabriel Bunge, *Practica rugăciunii personale după Tradiția Sfinților Părinți*, Deisis, Sibiu, 1996
- *Sfântul Maxim Mărturisitorul și tovarășii săi întru martiriu*, Deisis, Sibiu, 2004
- Alexander Golitzin, *Mistagogia, experiența lui Dumnezeu în Ortodoxie*, Deisis, Sibiu, 1998
- Dimitrios G. Tsamis, *Patericul sinait*, ediția a II-a, Deisis, Sibiu, 2010
- Lucien Regnault, *Viața cotidiană a Părinților deșertului în Egiptul secolului IV*, Deisis, Sibiu, 2004
- Derwas J. Chitty, *Pustia, cetatea lui Dumnezeu*, Sophia, București, 2010
- John Chryssavgis, *În inima pustiei*, Sophia, București, 2004
- Jean Bremont, *Părinții pustiei*, Nemira, București, 2002
- Vasile Răducă, *Monahismul egiptean*, Nemira, 2003
- Jaroslav Pelikan, *Tradiția creștină, o istorie a dezvoltării doctrinei*, vol. I, vol. II, vol. III, vol. IV, vol. V, Editura Polirom, Iași, 2004, 2005, 2006, 2006, 2008
- Frances Young, Lewis Ayres, Andrew Louth, *The Cambridge History of Early Christian Literature*, Cambridge University Press, 2004
- Patrick J. Hamell, *Handbook of Patrology*, Alba House, New-York, 5th edition, 1991
- Johannes Quasten, *Patrology*, vol. I, II, III, IV, Christian Clasic Ave Maria Press, Notre Dame, IN, f.a.
- Joseph Tixeront, *A Handbook of Patrology*, translated by S.A. Raemers, Kessinger Publishing's Legacy Reprints, f.a.
- Otto Bardehewer, *Patrology*, translated by Thomas J. Shahan, Freiburg im Breisgau & St. Louis, Mo., 1908

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
<i>Confruntarea dintre om și diavol în lumina vieții Sfântului Antonie cel Mare</i>	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar
<i>Omul rațional și manifestările sale în lumina lucrării „Învățătură despre viața morală” a Sfântului Antonie cel Mare</i>	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar
<i>Macarie Egipteanu, Omilii duhovnicești.</i>	dezbateri sau discuție	2 seminarii

	colectivă	
<i>Ioan Casian. Convorbiri duhovnice □ ti</i>	dezbateri sau discuție colectivă	4 seminarii
<i>Învă □ ătura despre botez la Marcu Ascetul</i>	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar
<i>Treptele urcu □ ului duhovnicesc în scrierea „Scara” a Sfântului Ioan Scărarul</i>	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar
<i>Binefacerile citirii Sfintei Scripturi în opinia lui Isaac Sirul</i>	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar
<i>Botezul, Euharistia □ i Taina Mirului în gândirea lui Dionisie Pseudo-Areopagitul</i>	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar
<i>Sfântul Simeon Noul Teolog. Nepătimire, teolog □ i teologhisire</i>	dezbateri sau discuție colectivă	2 seminarii
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> • George Florovsky, <i>Sensul ascezei cre □ tine. Curs de patrologie</i>, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2009 • <i>Filocalia</i>, vol. 1-12, diferite edi □ ii • Sf. Atanasie cel Mare, <i>Scrieri</i>, partea a II-a, traducere, introducere □ i note de Pr. prof. Dumitru Stăniloae, PSB vol. 16, EIMBOR, 1988, pp. 21-190. • Paladie, <i>Istoria lausiacă, scurte biografii de pustnici</i>, traducere, introducere și note de pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, EIMBOR, București, 1993 • Sf. Macarie Egipteanul, <i>Scrieri</i>, PSB vol. 34, EIMBOR, Bucure □ ti, 1992 • Sf. Ioan Casian, <i>Scrieri alese</i>, PSB vol. 57, EIMBOR, Bucure □ ti, 1990 • Dionisie Areopagitul, <i>Opere complete</i>, Paideia, Bucure □ ti, 1996 • Isaac Sirul, <i>Cuvinte către singuratici</i>, partea a II-a, Deisis, Sibiu, 2007 • Isaac Sirul, <i>Cuvinte către singuratici</i>, partea a III-a, Deisis, Sibiu, 2007 • Sf. Simeon Noul Teolog, <i>Scrieri</i>, vol. I-IV, Deisis, Sibiu, 1998, 1999, 2001, 2006 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- **Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.**

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• Capabilitatea situației în timp și spațiu a principalilor autori de lucrări ascetice.	TEST 25 APRILIE 2013	50%
	• Cunoa □ terea vieții, operelor celor mai importante și a contribuției teologice specifice fiecărui autor.	COLOCVIU condiționat de predarea portofoliului de seminar. 13 □ i 20 iunie 2013	25%

	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrarea competențelor reale de actualizare a mesajului patristic în vederea transmiterii lui înspre contemporani. 		
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea și însușirea problematicii tratate la curs și seminar. • Capacitatea de a integra într-un discurs interpretativ propriu temele teologice discutate. • Respectarea stantardelor pentru lucrările cu caracter științific, coerența în abordarea tematică, atingerea unui nivel al gândirii și al exprimării sintetice, capacitatea de muncă în grup. 	<p>Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrare de seminar, fișe de lucru, etc.</p> <p>Portofoliul se predă în data de 30 MAI 2013</p>	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capabilitatea situării în timp și spațiu a principalilor autorilor de literatură ascetică. • Să cunoască viața, operele cele mai importante și contribuția teologică specifică fiecărui autor. • Să alcătuiască fișele de lectură pentru textele alocate. 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....